

Institutionen för Handel och företagande

TENTAMEN

Kurs Externredovisning 1

Delkurs

Kurs kod FÖ151G

Högskolepoäng för tentamen 2,5hp

Datum 2024-12-20

Skriftid 8:15- 12:30

Ansvarig lärare Marina Grahovar/Erna Delic

Berörda lärare Christian Jansson

Hjälpmedel/bilagor Miniräknare (lånas), lexikon för de som ej har svenska som modersmål (obs inga noteringar lexikonet, understrykningar är dock tillåtet).

Övrigt

- Anvisningar
- ☐ Ta nytt blad för varje lärare
 - ☐ Ta nytt blad för varje ny fråga
 - ☒ Skriv endast på en sida av papperet.
 - ☒ Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - ☒ Numrera lösbladen löpande.
 - ☒ Använd inte röd penna.
 - ☒ Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Betygsgränser

För att erhålla godkänt betyg på tentamen krävs att varje lärandemål bedöms som Godkänt (vid samma tentamenstillfälle). För att erhålla betyget Väl godkänt på tentamen krävs därutöver att minst hälften av lärandemålen bedöms som Väl godkända.

För att bli godkänd på ett lärandemål krävs att du förklarar, beskrivit och/eller beräknat det som efterfrågas utan större fel och brister.

För att bli väl godkänd på ett lärandemål krävs att du på ett tydligt, korrekt och utförligt sätt har förklarar, beskrivit och/eller beräknat det som efterfrågas samt exemplifierat resonemang på ett relevant sätt.

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till! Antal sidor totalt 12

Lärandemål:

- på grundläggande nivå analysera ett företags finansiella prestation och hållbarhetsarbete med utgångspunkt i årsredovisningen,
- utifrån en finansiell analys göra en bedömning av företagets finansiella prestation.

Skanska är ett av världens största projektutvecklings- och byggföretag, verksamma i över 135 år på utvalda marknader i Norden, Europa och USA. Deras globala erfarenhet, lokala expertis och finansiella styrka ger dem möjlighet att hantera några av världens mest komplexa byggprojekt.

Fråga 1

A) Räkna ut nedanstående nyckeltal med hjälp av Skanska:s resultat- och balansräkning för 2023 nedan. Avrunda till en decimal. Använd vid behov skattesatsen 20,6%. Visa samtliga uträkningar. Formelsamling återfinns på sista sidan.

- a) Bruttomarginal för åren 2023 och 2022
- b) Räntabilitet på totalt kapital för året 2023
- c) Balanslikviditet för åren 2023 och 2022
- d) Soliditet för åren 2023 och 2022
- e) Kapital omsättningshastighet för året 2023

B) Beskriv vad nyckeltal du använt visar dig om Skanskas finansiella prestation och gör en bedömning av hur väl du anser att Skanska har presterat finansiellt.

OBS!

Bruttovinst= bruttoresultat

Nettoomsättning= Intäkter

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2023	2022
Intäkter	8, 9	167 168	163 174
Kostnader för produktion och förvaltning	10, 12, 13, 36, 41	-153 870	-146 483
Bruttoresultat		13 297	16 692
Försäljnings- och administrationskostnader	10, 11, 12, 13, 36, 38, 41	-9 386	-8 998
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	40	175	1 692
Resultat från joint ventures och intresseföretag	20	1 195	636
Rörelseresultat		5 282	10 021
Finansiella intäkter	14	754	395
Finansiella kostnader	14, 15	-145	-104
Finansnetto		609	290
Resultat efter finansiella poster		5 890	10 312
Inkomstskatter	16	-861	-2 027
Årets resultat		5 029	8 284

Koncernens rapport över finansiell ställning

Mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	40	5 141	3 758
Materiella anläggningstillgångar	17	8 035	7 803
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	41	3 082	3 256
Goodwill	18	3 919	4 160
Övriga immateriella tillgångar	19	348	488
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	20	2 072	2 901
Finansiella anläggningstillgångar	21	4 992	3 607
Uppskjutna skattefordringar	16	2 518	995
Summa anläggningstillgångar		30 108	26 970
Omsättningstillgångar			
Omsättningsfastigheter	22	58 660	58 474
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	41	3 613	3 676
Material och varulager	23	1 275	1 300
Finansiella omsättningstillgångar	21	7 498	14 413
Skattefordringar	16	1 246	1 248
Avtalstillgångar	9	7 865	7 772
Övriga rörelsefordringar	24	27 012	27 726
Likvida medel	25	17 912	10 014
Summa omsättningstillgångar		125 082	124 623
TILLGÅNGAR	32	155 189	151 593

(forts. Balansräkning)

Mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL	26		
Aktiekapital		1 260	1 260
Tillskjutet kapital		4 656	4 186
Reserver		4 509	5 504
Balanserat resultat		45 777	44 161
Eget kapital hänförligt till aktieägarna		56 202	55 111
Innehav utan bestämmande inflytande		146	144
SUMMA EGET KAPITAL		56 347	55 255
 SKULDER			
Långfristiga skulder			
Finansiella långfristiga skulder	27	7 300	2 714
Leasingskulder	41	6 137	6 328
Pensioner	28	3 167	2 891
Uppskjutna skatteskulder	16	2 218	1 943
Summa långfristiga skulder		18 822	13 876
 Kortfristiga skulder			
Finansiella kortfristiga skulder	27	3 615	4 854
Leasingskulder	41	909	953
Skatteskulder	16	779	388
Kortfristiga avsättningar	29	11 087	10 368
Avtalsskulder	9	23 220	24 059
Övriga rörelseskulder	30	40 410	41 840
Summa kortfristiga skulder		80 020	82 462
SUMMA SKULDER		98 842	96 338
EGET KAPITAL OCH SKULDER	32	155 189	151 593

Fråga 2

Ett hållbarhetsarbete som Skanska har identifierat som viktigt är deras hälso- och säkerhetsarbete. Nedan kommer några utdrag ur Skanskas hållbarhetsrapportering som beskriver hur företaget jobbar med detta.

Beskriv utifrån Frostenssons innehållsaspekter (ViSAR modellen) och GRI:s principer för kvalitativt innehåll vad utdraget:

- a) innehåller för efterfrågade aspekter och principer samt
- b) saknar för efterfrågade aspekter och principer

Var noggrann med att både definiera och exemplifiera efterfrågade aspekter och principer (dvs. utifrån Frostenssons innehållsaspekter och GRI:s principer för kvalitativt innehåll).

(OBS, Det går bra att slå ihop fråga 2 a och b i en text. Se bara till att tydliggöra vilka aspekter ni ser texten innehåller samt vilka aspekter ni ser saknas)

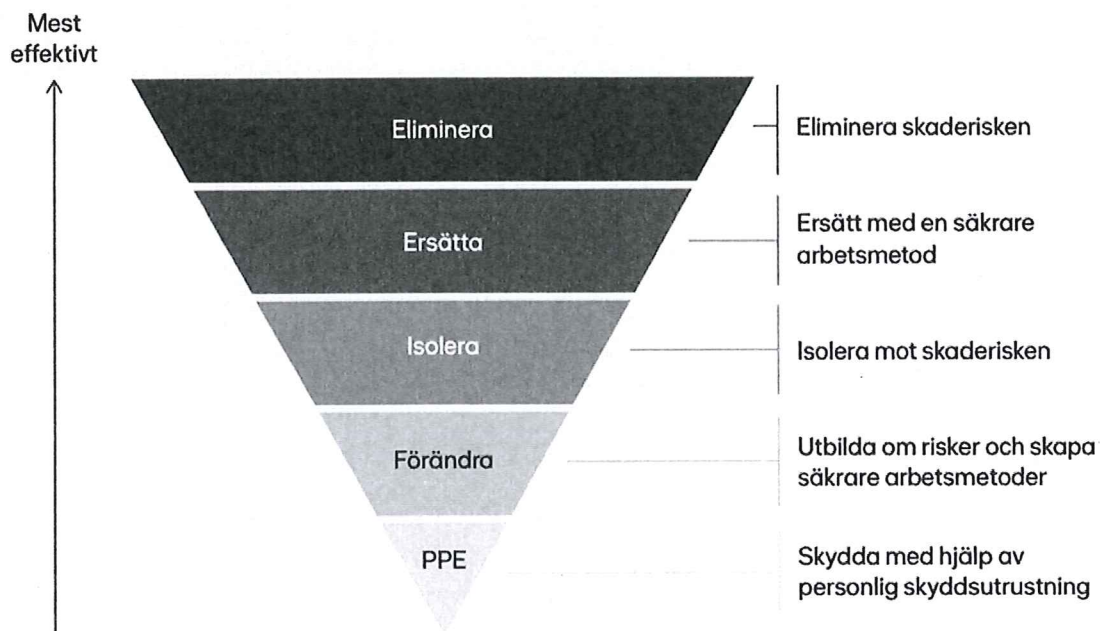
Ansvarsfullt agerande för människor och planeten

Att agera ansvarsfullt, inifrån och ut, innebär att ha ett starkt och engagerat hälso- och säkerhetsarbete som skyddar liv och välbefinnande. Det innebär att agera rättvist och etiskt, utöva integritet i alla beslut och vara en betrodd affärspartner med avseende på leverantörskedjan. Det innebär att arbeta med omsorg om lokala miljöer och samhällen.

Det omfattar att utnyttja vår fulla potential genom att tillvarata mångfald och skapa inkluderande miljöer. Som ett ansvarsfullt företag styrs vi av FN:s globala mål för hållbar utveckling och Global Compacts grundprinciper. Vi följer kontinuerligt upp och driver förbättringar och redovisar våra hållbarhetsresultat.

Åtgärdstrappan

Åtgärdstrappan illustrerar övergången från ett reaktivt till ett proaktivt förhållningssätt till säkerhetsrisker. Vårt säkerhetsledningssystem omfattar alla steg i trappan. Den största effekten på säkerheten uppnås i de tidiga faserna av design och planering, där risker effektivt kan elimineras.

Trygga hälsa och säkerhet

Säkerheten för våra medarbetare och underentreprenörer är vår högsta prioritet. Vi arbetar för ökad säkerhet genom branschledande standarder och säkerhetslösningar, en inkluderande kultur och ett ledarskap fokuserat på systematisk uppföljning och riktade åtgärder med betydande effekt.

Byggbranschen är förknippad med tillbud och bestående hälsoproblem som kan uppstå om riskfaktorer inte hanteras på rätt sätt. Buller, arbete i trafik eller på hög höjd, vibrationer, farliga material och lyft är riskfaktorer i vårt dagliga arbete. Vi bygger en stabil grund för ett tryggt arbete genom höga standarder, ett engagerat ledarskap och riskmedvetenhet. Vi är dedikerade att skapa en kultur där alla känner att de kan säga ifrån, så att vi arbetar säkert, eller inte alls.

Fokus och strategiska åtgärder

Vår ambition är att skapa säkra och hälsosamma arbetsplatser. Vi samarbetar för att utveckla och förnya tekniska

lösningar, utforma byggprocesser och ta fram arbetssätt för att minska hälso- och säkerhetsrisker i våra verksamheter.

Alla affärsenheter upprättar en obligatorisk hälso- och säkerhetsroadmap som granskas och uppdateras årligen. Den består av fyra fokusområden: Säkerhetskultur, Åtgärds-trappan, Analys och Underentreprenörer. Den styr hur vi utvecklar och implementerar säkerhetslösningar med betydande effekt.

Analysera data för att reducera risker

Skanskas största säkerhetsrisker har kopplats till lyft, lastning, lossning och logistik. Vårt fokus på att förbättra rutinerna på de här specifika områdena har lett till en minskning av antalet rapporterade allvarliga tillbud. Vi fortsätter vårt arbete med att minska riskerna kopplade till dessa moment och andra. Antal olyckor med frånvaro (LTAR) för 2023 var 2,6, en minskning jämfört med 2,9 för 2022.

Några av våra viktigaste nyckeltal för att övervaka säkerhetsresultatet är: antal olyckor med frånvaro (LTAR); allvarliga tillbud som kunde ha resulterat i dödsfall; högre chefers arbetsplatsbesök med fokus på säkerhet (Executive Safety Site Visits, ESSV) vilket ger ett tydlig och synligt ledarskap; totalt antal olyckor (TCA); olyckornas allvarlighetsgrad samt resultat av alla affärsenheters förbättringsarbete. Affärsenheterna har även egna nyckeltal för åtgärder som minskar riskerna inom lyft, lastning, lossning och logistik som omfattar exempelvis utbildning och revision.

Uppföljning av säkerhetsarbetet genomförs månadsvis av affärsenheternas ledningsgrupper och kvartalsvis av koncernledningen och styrelsen. Varje affärsenhet genomför en obligatorisk årlig översyn av styrningen av arbetsmiljöprestanda som inkluderar riskidentifiering, beskrivning av kontrollåtgärder och upprättande av en plan för riktade insatser för det kommande året.

Utvecklar högre arbetsmiljöstandarder tillsammans

Koncernens arbetsmiljöstandard är obligatorisk: den måste integreras i alla affärsenheternas ledningssystem för hälsa och säkerhet och tillämpas på alla arbetsplatser. Den omfattar krav inom 16 områden, som riskbedömning av arbetsplatser, utbildning, incidenthantering och personlig skyddsutrustning (PPE) samt instruktioner för de arbetsmoment som innebär störst risk på våra byggarbetsplatser. På de flesta marknader är vår arbetsmiljöstandard för koncernen striktare än lokala bestämmelser. Alla affärsenheter är certifierade enligt ledningssystemet ISO 45001 för arbetsmiljö, vilket ökar vår förmåga att främja ständiga förbättringar.

Chefers säkerhetsbesök (ESSV)

7 600

Högre chefers arbetsplatsbesök med fokus på säkerhet. Målet för 2023 var 6 900.

Vi agerar rättvist och transparent i vår verksamhet och vårt beslutsfattande, och strävar efter en kultur där alla som arbetar hos oss känner att de kan säga ifrån och även väljer att göra det. Vi har nolltolerans mot korruption, mutor och alla andra former av oetiskt agerande.

Vår Uppförandekod

Skanskas Uppförandekod anger principer för hur alla medarbetare ska arbeta etiskt, med respekt för människor, miljö och tillämpliga lagar och förordningar. Den omfattar bland annat antikorruption, rättvis konkurrens och ekonomisk brottslighet, diskriminering, rättvisa arbetsvillkor, arbetsmiljöansvar och mänskliga rättigheter. Uppförandekoden stöds av mer detaljerade policyer och instruktioner.

Utbildning i Uppförandekoden

98%

Utbildade i Uppförandekoden under första anställningsmånaden.

Uppförandekoden ses regelbundet över av koncernledningen och uppdateringar godkänns av styrelsen. Utbildning krävs för alla nyanställda under deras första anställningsmånad. Alla anställda genomför även en obligatorisk repetitionsutbildning vartannat år.

Uppförandekod för leverantörer i våra avtal

Skanskas Uppförandekod kompletteras av Skanskas Uppförandekod för leverantörer som ingår i våra avtal med underentreprenörer, leverantörer, konsulter, mellanhänder och liknande tredje parter. Den beskriver våra förväntningar och kräver att samma principer tillämpas i alla led av vår leverantörskedja. Med stöd av den går det att övervaka och genomföra granskningar där det är lämpligt, och den fastslår att ett väsentligt brott mot vår Uppförandekod för leverantörer kan leda till att avtalet hävs. Läs mer om vårt arbete med ansvar i leverantörskedjan på sidan 64.

Trygga partners

Vi tillämpar en riskbaserad metod för due diligence-granskning av tredje parter. För representanter och joint venture-partners samt för säljare och köpare av mark och fastigheter är etisk due diligence obligatoriskt.

Därefter hölls seminarier med deltagare från alla nivåer i organisationen för att ringa in högriskscenarierna. Praktiska åtgärder kommer att vidtas för att hantera eventuella nya, identifierade risker. Dessa ska sedan övervakas och följas upp regelbundet av respektive affärsenhet och granskas på koncernnivå under 2024.

Komplexiteten i samband med stora projekt, långa värdekedjor och kombinationen av offentliga och privata kunder ökar risken för mutor och korruption. Vår antikorrupsionspolicy förtydligar vår nolltolerans mot alla former av mutor och specificerar de åtgärder vi måste vidta i högrisksituationer. Anti-korruption ingår som en del i vår utbildning i Uppförandekoden som är obligatorisk för alla medarbetare. Fördjupad utbildning ges till medarbetare i mer utsatta roller.

Anmäla problem

Den som vill anmäla ett problem om potentiella etiska övertramp kan göra detta direkt via en affärsenhets lokala rapporteringslinje eller

etikkommitté. Alla som vill vara anonyma kan använda Skanskas Code of Conduct Hotline, som drivs av en tredje part och är öppen för såväl anställda som externa aktörer. Koncernledningen och styrelsen får en överblick över alla anmälda fall och deras resultat, och informeras om högriskfall. Utredningar görs oberoende av de chefer som ansvarar för områden som berörs av de påstådda tjänstefelen. Bekräftade brott mot Uppförandekoden kan leda till proportionella, disciplinära åtgärder, inklusive uppsägning.

Under 2023 inkom totalt 128 anmälningar via Code of Conduct Hotline; 69 av dessa anmälningar gällde arbetsplatsproblem, inklusive mobbning, diskriminering, hälsa och säkerhet samt individuella anställningsfrågor. Överträdelser konstaterades i totalt 22 fall. Tio anmälningar klassificerades specifikt som relaterade till antikorrruption. Det fanns inga belägg för mutor, men ett brott mot rutiner konstaterades i ett fall, vilket ledde till att en leverantör stängdes av från byggarbetsplatsen.

Formelsamling Räkenkapsanalys

Lönsamhet (omsättningsbaserad)

Bruttomarginal= Bruttovinst/ Nettoomsättning

Rörelsemarginal= Rörelseresultat/ Nettoomsättning

Lönsamhet (kapitalbaserade)

Räntabilitet på totalt kapital= (Rörelseresultat+ Finansiella intäkter) /Genomsnittligt totalt kapital

Räntabilitet på sysselsatt kapital= (Rörelseresultat+ Finansiella intäkter) /Genomsnittligt sysselsatt kapital

Räntabilitet på eget kapital = (Resultat efter finansiella poster - Skatt) /Genomsnittligt eget kapital (EK)

Skattesats 20,6%

Effektivitet

Kapitalets omsättningshastighet= Nettoomsättning/ Genomsnittligt totalt kapital

Kapitalstyrka

Soliditet= Eget kapital/ Totalt Kapital

Räntetäckningsgrad= (Rörelseresultat+ Finansiella intäkter) / Finansiella kostnader

Likviditet

Kassalikviditet= (Omsättningstillgångar - Varulager) / kortfristiga skulder

Balanslikviditet= Omsättningstillgångar/ kortfristiga skulder